

SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DERGİSİ'NİN SON 10 YILININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF MEDICAL JOURNAL OF SÜLEYMAN DEMİREL UNIVERSITY IN LAST DECADE

Sabriye ERCAN¹, Rasih YAZKAN^{2,3}, Giray KOLCU⁴, Mukadder İnci BAŞER KOLCU⁴, Kanat GÜLLE^{2,5}, Alim KOŞAR^{2,6}

¹ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Spor Hekimliği Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye.

² Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi Dekanlığı, Isparta, Türkiye.

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye.

⁴ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye.

⁵ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye.

⁶ Süleyman Demirel Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Üroloji Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye.

Cite this article as: Ercan S, Yazkan R, Kolcu G, Başer Kolcu Mİ, Gülle K, Koşar A. Bibliometric Analysis of Medical Journal of Süleyman Demirel University in Last Decade. Med J SDU 2019; 26(2): 123-129.

Öz

Amaç

Bu çalışmanın amacı Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi'nde son 10 yıl içinde yayınlanan çalışmalarını bibliyometrik yönden analiz edip dergide geliştirmesi gereken yönleri belirlemek ve derginin etki faktörünün artırılması için öneri sunabilmektir.

Gereç ve Yöntem

Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp fakültesi Dergisi'nin kamuya açık dijital arşivi, elektronik veri tabanından taranmıştır. 2009-2018 yılları arasında yayınlanmış özgün araştırma, olgu sunumu ve derleme türündeki çalışmalar değerlendirmeye alınmıştır. Yayınlar, bibliyometrik özellikleri açısından analiz edilmiştir.

Bulgular

Çalışmaya, 338 yayın dahil edilmiştir. En çok yayınlanan çalışma türünü özgün araştırmalar (%54.7, n=185) oluşturmuştur. Cerrahi tıp bilimleri konuları, (%34.3 n=116) en çok yayınlanan konudur. Çalışmalarda birinci isim olarak yer alan araştırmacıların %64.2 (n=217)'si erkektir. Araştırmacıların %73.4 (n=248)'ü fakültelerde görev almaktadır. Dergide yayınlanan çalışmaların sadece %0.6 (n=2)'si Türkiye

dışından gönderilmiştir. Yayın dili olarak sıklıkla Türkçe (%79.9, n=270) tercih edilmiştir. Araştırmaların %58.3 (n=197)'ü tek bir anabilim dalında yürütülmüştür. Çalışmalarda, en sık gözlemsel (%65.1, n=220) çalışma dizaynlarının kullanıldığı belirlenmiştir. Derginin etki faktörünün düşük olduğu saptanmıştır. Multi-disipliner çalışmaların atıf alma potansiyellerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Sonuç

Dergi, mevcut hali ile sıklıkla üniversitelerde görev yapan ulusal araştırmacıların ilgisindedir. Derginin uluslararası platformdaki etkisinin artırılabilmesi için; yayın dili olarak İngilizcenin daha sık kullanılması, atıf alma potansiyeli yüksek olan ve farklı disiplinlerin bir arada çalıştığı kaliteli çalışmaların yayına kabul edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Süleyman Demirel Üniversitesi, dergi, bibliyometrik.

Abstract

Objective

Aim of the study is to bibliometric analyze the articles published in the Journal of Süleyman Demirel University Medical Faculty in the last 10 years and to de-

İletişim kurulacak yazar/Corresponding author: sabriyeercan@gmail.com

Müracaat tarihi/Application Date: 08.05.2019 • **Kabul tarihi/Accepted Date:** 15.05.2019

©Copyright 2018 by Med J SDU - Available online at <http://dergipark.gov.tr/sdutfd>

©Telif Hakkı 2018 SDÜ Tıp Fak Derg - Makaleye <http://dergipark.gov.tr/sdutfd> web sayfasından ulaşılabilir.

termine the aspects that should be developed in the journal and to present suggestions for increasing the impact factor of the journal.

Materials and Methods

Digital archive of Medical Journal of Süleyman Demirel University is searched from the electronic database. Original researchs, case reports and review articles which are published between 2009-2018 are evaluated. The publications are analyzed in terms of bibliometric characteristics.

Results

338 publications are included in the study. Original researchs (54.7%, n = 185) are most published type of study. Surgical Medical Sciences subjects (34.3%, n = 116) are the most published subject. 64.2% (n = 217) of the researchers included in the studies are male. 73.4% (n = 248) of the researchers are employed in faculties. Only 0.6% (n = 2) of studies which published in the journal are sent out of Turkey. Turkish

(79.9%, n=270) are preferred as the language of publication. 58.3% (n = 197) of the studies are produced in a single department. In the studies, the most frequent study designs are observational (65.1%, n = 220). The impact factor of the journal is found to be low. Multidisciplinary studies are found to have higher cite potential.

Conclusions

At current situation, national researchers employing in universities are often interested in the journal. In order to increase the effect of the journal on the international platform; It is suggested that English as publication language should be used more frequently. The studies which are high scientific quality, high citation potential and different disciplines work together must be accepted.

Keywords: Süleyman Demirel University, journal, bibliometric.

Giriş

Süleyman Demirel Üniversitesi (SDÜ) Tıp Fakültesi Dergisi, üniversitenin kuruluşundan iki yıl sonra faaliyete geçen, yayın hayatına çeyrek asırdır devam eden ve uluslararası indekslerde taranan hakemli bir dergidir (1). Dergi, sağlık alanındaki çalışmaları yılda dört sayı olarak yayınlamaktadır (1). Özellikle 2017 yılından sonra büyüme atağında bulunan bu derginin bir üst kulvarda boy gösterebilmesi, doğru ve gerekli stratejik atılımlarda bulunulması ile mümkün olabilecektir. Stratejik planı çizmeden önceki ilk adım, mevcut durumu analiz etmek ve öz eleştiride bulunmak olmalıdır. Bunun en bilimsel yolu ise bibliyometrik analiz yöntemlerinin kullanılmasından geçmektedir (2).

Bibliyometrik analizler; bilimsel yayınların kabulü, arşivlenmesi, önceki çalışmaların ileriye yönelik yol gösterici olması açısından büyük önem arz etmektedir (3, 4). Yayıncılar açısından bakıldığında ise ulusal ve uluslararası platformda derginin etki faktörünün artması ancak bu tip bilimsel analiz yöntemlerinin verilerinden yararlanarak mümkün olabilmektedir (3, 5).

Bibliyometrik dergi analizlerinde kullanılan; yıllara göre yayınlanan çalışma sayıları, çalışmaların türleri ve kapsamı, çalışmanın kaç araştırmacı tarafından ve kaç farklı anabilim dalının ortaklığında yürütüldüğü, yayınlanan çalışmanın dizgisel özellikleri, atf alması sayısı gibi faktörler derginin yayın hayatındaki gelişimini ve değişimini tespit etmek, dergiye olan ilgi

ve eğilimleri belirlemek için değerlendirilmesi önerilen parametrelerdendir (6-8).

Bu çalışmanın amacı; SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi'nde son 10 yıl içinde yayınlanan çalışmalarını bibliyometrik yönden analiz edip dergide geliştirmesi gereken yönleri belirlemek ve derginin etki faktörünün artırılması için öneri sunabilmektir.

Gereç ve Yöntem

SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi'nin kamuya açık dijital arşivi, elektronik veri tabanından tarandı (9).

2009-2018 yılları arasında yayınlanmış çalışmalar değerlendirme için analiz edildi. Tarama sonunda yayınlanmış 352 adet belgeye ulaşıldı. Bu yayınlardan; editöre mektup, rapor, özel sayı, iyi uygulama örneği olanlar (n=14, yayınların %4'ü) çalışmadan dışlandı. Özgün araştırma, derleme ve olgu sunumu türündeki çalışmalar araştırmaya dahil edildi (10).

Çalışmaya dahil edilen yayınlar; yayınlanan çalışma sayısı, yayın yılı, çalışmanın türü, çalışmanın kapsamı, çalışmanın dizaynı, toplam yazar sayısı, birinci isim olarak yer alan araştırmacının cinsiyeti, birinci isim olarak yer alan araştırmacının görev aldığı kurum, birinci isim olarak yer alan araştırmacının çalıştığı il/ülke, çalışmanın kaç farklı anabilim dalı ile yürütüldüğü, yayın dili, tercih edilen yayın diline göre başlıkta kullanılan kelime sayısı, anahtar kelime sayı-

sı, tablo ve şekil sayısının toplamı, kullanılan kaynak sayısı, toplam sayfa sayısı, atıf sayısı ve 2017-2018 yılları arasında yayınlanan çalışmalar için alan editörünün varlığı açısından incelendi.

Yayınların atıf alıp almadığı, yayının Türkçe ve İngilizce başlığı 'Google Akademik (<https://scholar.google.com.tr/>) arama motoru üzerinden taratılarak tespit edildi (11).

İstatistiksel Analiz

Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanıldı. Nicel veriler, ki-kare ve Fisher's gerçeklik testi ile karşılaştırıldı. Derginin atıf alması, geriye doğru eleme (backward elimination) yöntemiyle oluşturulan lojistik regresyon modelinde incelendi. Verilerin analizi, SPSS v 23 paket programı ile yapıldı. Veriler % (n) veya ortalama \pm standart sapma olarak sunuldu. Sonuçlar, $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı olarak kabul edildi.

Bulgular

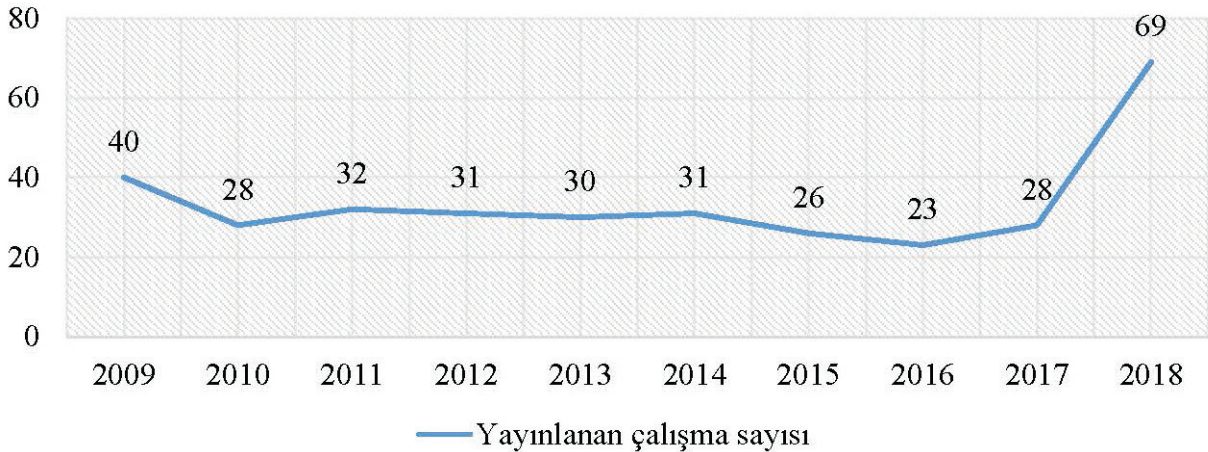
Tarama sonunda, araştırmamızın dahil edilme kriterlerine uygun 338 adet çalışma bulunmuştur. Çalışmaların %47.6 (n=161)'si 2009-2013 yılları arasında, %52.4 (n=177)'ü 2014-2018 yılları arasında yayınlanmıştır (Grafik 1).

Çalışmaların %34.3 (n=116)'ü cerrahi tıp bilimleri, %32.8 (n=111)'i dahili tıp bilimleri, %20.7 (n=70)'si temel tıp bilimleri, %7.1 (n=24)'i diş hekimliği, %5 (n=17)'i sağlık bilimleri kapsamındadır. Çalışma türlerinin %54.7 (n=185)'sinin özgün araştırma, %24.3 (n=82)'ünün olgu sunumu, %21 (n=71)'inin derleme olduğu belirlenmiştir. Çalışmalar kapsamına göre incelendiğinde en sık tıbbi biyoloji konularının yayına kabul edildiği tespit edilmiştir (Tablo 1).

Çalışmalarda birinci isim olarak yer alan araştırmacıların %64.2 (n=217)'si erkek, %35.8 (n=121) kadındır. Bu araştırmacıların %73.4 (n=248)'ü fakültelerde, %13.9 (n=47)'si Sağlık Bakanlığı'na bağlı ikinci basamak sağlık kuruluşlarında, %8.3 (n=28)'ü Sağlık Bakanlığı'na bağlı üçüncü basamak sağlık kuruluşlarında, geri kalan %4.4'lük kısımdakiler ise yüksek okul, Sağlık Bakanlığı'na bağlı birinci basamak sağlık kuruluş veya diğer sağlık kurumları bünyesinde görev almaktadır. Bu araştırmacıların %54.4 (n=184)'ü Isparta ilinde çalışmaktadır. Dergi uluslararası indeksli olmasına rağmen araştırmacıların sadece %0.6 (Amerika Bileşik Devletleri, n=1; Azerbaycan, n=1)'si Türkiye dışındadır. Yayın dili olarak %79.9 (n=270) oranında Türkçe, %19.8 (n=67) oranında ise İngilizce tercih edilmektedir. Bir çalışmanın, dijital tam metnine ulaşılmadığı için yayın dili değerlendirilememiştir.

Araştırmaların %58.3 (n=197)'ünün tek bir anabilim dalında, %26.9 (n=91)'nin iki farklı anabilim dalında, %10.4 (n=35)'ünün üç farklı anabilim dalında, %4.5 (n=15)'inin ise dört ve üstü sayıdaki anabilim dalında yürütüldüğü saptanmıştır. Çalışmaların %65.1 (n=220)'i gözlemsel, %10.4 (n=35)'ü deneysel, %2.1 (n=7)'i metodolojik, %22.5 (n=76)'i ise diğer çalışma dizaynlarına sahiptir. Son 10 yılda yayınlanan çalışmaların %71.3 (n=241)'ü hiç atıf almaz iken %28.7 (n=97)'si en az bir kez atıf almıştır. Tüm yayınların ortalama atıf sayısı $1 (\pm 3.2)$ 'dir. Son iki yıl baz alındığında etki faktörü 0.051 ($=5/97$) olarak hesaplanmıştır. Son 5 yıllık etki faktörü ise 0.141 ($=25/177$) bulunmuştur.

Yayınlanan çalışmalardaki toplam yazar sayısı 3.8 (± 2.1), başlıkta kullanılan kelime sayısı 10.1 (± 4.4), anahtar kelime sayısı 3.5 (± 0.9), tablo ve şekil sayısının toplamı 3 (± 2.3), kullanılan kaynak sayısı 24.1 (± 14.6) ve toplam sayfa sayısı 5.8 (± 2.3) olarak belirlenmiştir.

Grafik 1. Yıllara göre yayınlanan çalışma sayısı

Tablo 1 Yayınlanan çalışmaların konuları

	%(n)		%(n)
Acil tıp	1,5 (5)	Halk sağlığı	3,3 (11)
Acil yardım ve afet yönetimi	0,3 (1)	Hemşirelik	2,7 (9)
Adli tıp	1,2 (4)	Histoloji ve embriyoloji	1,8 (6)
Ağız diş ve çene hastalıkları ve cerrahisi	1,8 (6)	Kadın hastalıkları ve doğum	4,4 (15)
Ağız diş ve çene radyolojisi	1,2 (4)	Kalp damar cerrahisi	1,5 (5)
Aile hekimliği	0,9 (3)	Kardiyoloji	3,8 (13)
Anatomi	4,1 (14)	Kulak burun boğaz	3 (10)
Anesteziyoloji ve reanimasyon	4,4 (15)	Nükleer tıp	0,3 (1)
Beslenme ve diyetetik	0,3 (1)	Ortodonti	0,9 (3)
Beyin ve sinir cerrahisi	1,8 (6)	Ortopedi ve travmatoloji	3,8 (13)
Biyofizik	0,3 (1)	Pedodontoloji	0,9 (3)
Biyoistatistik ve tıbbi bilişim	0,6 (2)	Periodonti	0,9 (3)
Çocuk cerrahisi	0,6 (2)	Protetik diş tedavisi	0,6 (2)
Çocuk sağlığı ve hastalıkları	2,4 (8)	Psikiyatri	1,2 (4)
Çocuk ve ergen psikiyatrisi	1,2 (4)	Radyoloji	4,1 (14)
Dahiliye	2,7 (9)	Sağlık hizmetleri	0,6 (2)
Dermatoloji	1,8 (6)	Spor bilimleri	0,6 (2)
Endodonti	0,9 (3)	Spor hekimliği	1,8 (6)
Enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji	0,6 (2)	Tıbbi biyokimya	1,5 (5)
Fiziksel tıp ve rehabilitasyon	0,6 (2)	Tıbbi biyoloji	5,6 (19)
Fizyoloji	3 (10)	Tıbbi farmakoloji	2,7 (9)
Fizyoterapi ve rehabilitasyon	0,6 (2)	Tıbbi mikrobiyoloji	1,8 (6)
Genel cerrahi	4,7 (16)	Tıbbi patoloji	3,8 (13)
Göğüs cerrahisi	1,5 (5)	Tıp eğitimi ve bilişimi	1,5 (5)
Göğüs hastalıkları	3 (10)	Tıp tarihi ve etik	0,6 (2)
Göz hastalıkları	2,4 (8)	Üroloji	2,4 (8)
		TOPLAM	100 (338)

Derginin son on yıllık dönemi beş yıllık (Grup ilk: 2009-2013, Grup son: 2014-2018) iki döneme ayrıldığında; yayınlanan çalışmaların kapsamlarında ($p=0.0001$), birinci yazarın çalıştığı kurumda ($p=0.003$) ve çalışma dizaynında ($p=0.04$) fark oluştuğu belirlenmiştir.

Grup son'da cerrahi tıp bilimleri (Grup ilk= %34.5, Grup son= %65.5) ve diş hekimliği (Grup ilk= %25, Grup son= %75) kapsamındaki çalışmaların yayınlanma oranlarının arttığı, dahili tıp bilimleri (Grup ilk= %62.2, Grup son= %37.8) kapsamındaki çalışmaların ise azaldığı belirlenmiştir. İkinci basamak (Grup ilk= %27.7, Grup son= %72.3) ve üçüncü basamak (Grup ilk= %28.6, Grup son= %71.4) sağlık kuruluşlarında

görevli araştırmacıların yayınları artmıştır. Deneysel çalışmaların (Grup ilk= %40, Grup son= %60) sıklığı artarken, metodolojik çalışma (Grup ilk= %100, Grup son= %0) dizaynları azalmıştır.

Çalışmanın türünün atıf alma açısından fark oluşturmadığı ($p=0.06$) ancak en düşük atıf alma oranlarının olgu sunumlarında olduğu belirlenmiştir. Çalışmanın sağlık bilimleri (%52.9) ve temel tıp bilimleri (%37.1) kapsamında olması atıf alma oranlarını arttırmıştır ($p=0.004$), (Tablo 2). Çalışmanın farklı anabilim dallarınca ortak olarak yürütülmesi ($p=0.3$), çalışmanın dizaynı ($p=0.4$) ve yayın dili ($p=0.5$) dergide yayınlanan yayınların aldığı atıflarda fark oluşmamıştır. Baş-

lıkta kullanılan kelime sayısı, anahtar kelime sayısı, toplam sayfa sayısı gibi diğer parametrelerin de atıf alma üzerine etkisi belirlenememiştir ($p>0.05$). Ancak derginin atıf alması bağımsız değişken alınarak geriye doğru eleme (backward elimination) yöntemiyle oluşturulan lojistik regresyon modelinde modelde sadece yayının multidisipliner olması kalmıştır (Tablo 3).

Son iki yılda dergide görevli alan editörlerinin tamamının Türkiye'de görev yaptığı belirlenmiştir. Alan editörlerinin uzmanlık branşının dergide yayınlanan çalışmalara olan etkisi incelendiğinde ise dergiye gönderilen çalışma türlerinde ($p=0.03$) ve çalışma kapsamında ($p=0.0001$) alan editörünün varlığının fark oluşturduğu gözlenmiştir (Tablo 4).

Tablo 2 Atıf almayı etkileyen parametreler

		Grup atıfsız, %(n)	Grup atıflı, %(n)	<i>p</i> değeri
Çalışma türü	Derleme	%67,6 (48)	%32,4 (23)	0.06
	Olgu sunumu	%81,7 (67)	%18,3 (15)	
	Özgün araştırma	%68,1 (126)	%31,9 (59)	
	TOPLAM	n=241	n=97	
Çalışma kapsamı	Cerrahi tıp bilimleri	%81 (94)	%19 (22)	0.004*
	Dahili tıp bilimleri	%67,6 (75)	%32,4 (36)	
	Dış hekimliği	%83,3 (20)	%16,7 (4)	
	Sağlık bilimleri	%47,1 (8)	%52,9 (9)	
	Temel tıp bilimleri	%62,9 (44)	%37,1 (26)	
TOPLAM	n=241	n=97		

*: istatistiksel anlamlılık.

Tablo 3 Derginin atıf alması ile ilişkili olan durum

	OR	%95 Güven Aralığı	<i>p</i> değeri
Yayının Multidisipliner Olması	2,367	1,249 – 4,488	0.041*

*: istatistiksel anlamlılık.

Tablo 4 Alan editörü varlığının yayınlanan çalışmalara etkisi

		Grup alan editörsüz, %(n)	Grup alan editörlü, %(n)	<i>p</i> değeri
Çalışma türü	Derleme	%30 (6)	%70 (14)	0.03*
	Olgu sunumu	%58,8 (10)	%41,2 (7)	
	Özgün araştırma	%25 (15)	%75 (45)	
TOPLAM	n=31	n=66		
Çalışma kapsamı	Cerrahi tıp bilimleri	%39 (16)	%61 (25)	0.0001*
	Dahili tıp bilimleri	%36,8 (7)	%63,2 (12)	
	Dış hekimliği	%0 (0)	%100 (17)	
	Sağlık bilimleri	%100 (5)	%0 (0)	
	Temel tıp bilimleri	%20 (3)	%80 (12)	
TOPLAM	n=31	n=66		

*: istatistiksel anlamlılık.

Tartışma

Yapılan analizin sonunda derginin, sağlık bilimleri semsiyesi içinde yer alan birçok ana branştan çalışma yayınladığı belirlenmiştir. Yayımlanan çalışmaların yarısından fazlasını özgün araştırmalar oluşturmuştur. Bu çalışmaların çoğunluğunun, fakülteler bünyesinde ve tek anabilim dalında yapıma eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Dergi her ne kadar uluslararası indekslerde taranabilse de yayın dilinin çoğunlukla Türkçe olduğu, araştırmacıların yarısından fazlasının İsparta ilinde çalıştığı ve derginin etki faktörünün düşük olduğu saptanmıştır.

Bilimsel literatüre katkı sağlamak amacıyla yayın yapan dergilerin birçoğunda ağırlıklı olarak özgün araştırmaların yayımlandığı bilinmekte hatta yıllar ilerledikçe bu çalışma türünün yayımlanan çalışmalar arasındaki oranının yükseldiği gözlenmektedir (12, 13). Ullah ve arkadaşları, klinisyen ve cerrah olan hekimlere yönelik yayın yapan bir derginin 2012-2014 yılları arasında yayına kabul ettiği çalışmaların %65'inin özgün araştırmalardan, %35'inin ise olgu sunumlarından oluştuğunu raporlamıştır (12). Coimbra ve arkadaşları, Portekiz'de spor bilimleri alanında faaliyet gösteren dergilerin %90.8 sıklıkla özgün araştırma yayınladıklarını bildirmiştir (14). Coronado ve arkadaşları, fizyoterapi ve rehabilitasyon alanında yürütülen çalışmaların yayımlandığı bir dergi de ise 1980-2009 yılları arasında %67 özgün araştırma, %23 derleme ve %9.9 olgu sunumu yayımlandığını bildirmiştir (10). Sağlık alanında yürütülen çalışmaları kabul eden başka bir dergi ise 1975-2016 yılları arasında %62.1 özgün araştırma ve %29.3 derleme yayınlamıştır (15). Dergilerin yayın politikasına göre kabul ettiği çalışma türleri farklılık gösterebilse de SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi'nde olduğu gibi hakemli dergilerde en sık özgün araştırmaların yayımlandığı bilinmektedir.

Sağlık bilimlerinin tüm alanlarından yayın kabul eden bir dergi, bütünüyle değerlendirildiğinde en sık klinik branşlara ait çalışmaların yayımlandığı, ancak yayımlanan konular açısından analiz yapıldığında ise toplum sağlığı (%15.3) konularının, dahili tıp bilimleri (%14.7) konularının ve cerrahi tıp bilimleri (%7.9) konularının tercih edildiği gözlenmiştir (16). Diğer bir dergide; %14.92 oranında sağlık/tıp konuları, %12.84 oranında patoloji konuları ve %10.13 oranında cerrahi konuları tercih edilmiştir (12). Farklı bir dergide ise toplum sağlığı (%7.84), onkoloji (%7.26) ve psikiyatri (%7.01) en sık yayımlanan ilk üç konuyu oluşturmaktadır (2). Dergiden dergiye farklılık gösteren konu dağılımları, dergiye yayın gönderen yazarların ilgi alanlarına bağlı olabileceği gibi editör kurulunun ve alan editörlerinin yayın seçimindeki tutumdan da kaynaklanabilmektedir.

Kadınların üniversite eğitimine katılım oranları erkeklere benzer oranlarda olmakla birlikte, erkeklerin egemen olduğu bilimsel dünyada akademik olarak ilerleyebilen kadınların oranı %30'dan azdır (17). Bu durum, yayınlardaki birinci yazarın kadınlara oranla yaklaşık 2 kat daha fazla erkek araştırmacılar tarafından oluşması ile de tezahür etmektedir (17). Birinci yazarın erkek olma oranı Ullah ve arkadaşlarının (12), İbrahim ve arkadaşlarının (16) çalışmalarında da çalışmamıza benzerdir. Baladi ve arkadaşları ise kadınların birinci isim olma oranını %20 olarak bildirmiştir (2). Bilimsel dünyada, kadın ve erkek arasındaki eşitliğin sağlanabilmesi için kadınların bu alanlarda da daha fazla desteklenmesi gerekmektedir.

Üniversiteler, bilimin üretildiği ve sistematik olarak desteklendiği kurumlardır. Farklı uzmanlık branşlarının bir arada çalışma yürütebilmesine olanak sağlayan köklü alt yapının bu kurumlarda bulunması, bilimsel yayınların en fazla üniversitelerce yürütülmüş olmasını açıklar niteliktedir. Çalışmaların yürütüldüğü kurumlara ait oranlarımızı destekler nitelikteki verileri Thanuskadi (18) ve Chandran (19) da sunmuştur. Ayrıca analiz ettiğimiz yayınların dizgisel özellikleri de literatürdeki birçok çalışma sonucu ile uyumlu bulunmuştur (2,3,8,12,20). Yüz güdürücü olan ise derginin 2014-2018 yılları arasındaki dönemde, üniversite dışında görev yapan yazarlara ait yayın sayısının ve deneysel özellikteki yayınların artmış olmasıdır.

SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi, uluslararası indeksli olsa da bu çalışmadan elde edilen veriler, derginin ulusal çapta yayın ağına sahip olduğu yönündedir. Bu durumun nedenlerinden birisi yazarların sıklıkla ana dilleri ile makale yazmayı tercih etmeleri, yayımlanan yazıların özet bölümleri dışındaki kısımlarının uluslararası yazarlar tarafından anlaşılabilmesi, dolayısıyla derginin uluslararası yazarlarca ilgi görme oranlarının düşmesi olabilir. Benzer bir durumun 'Social Science Citation Index'te taranan Türkiye menşeli bir dergide de söz konusu olduğu vurgulanmıştır. Bu dergide de Türkçe dili ile yayın yazma oranı %84.65, İngilizce ile yayın yazma oranı %15.35 olarak belirlenmiştir (3). İspanya'da yayımlanan başka bir dergide ise yazarların kaynaklar bölümünde atıf attıkları yayınların %60.3'ünün İspanyolca ile yazıldığı bildirilmiştir (21). Bu veriler ışığında, yazarların ana dilleri ile yazma ve okuma konusunda eğilimli oldukları anlaşılmaktadır. Fakat uluslararası akademik camiada yer edinebilmek ve daha çok atıf alabilmek için bilim dili olan İngilizcenin daha fazla kullanılması gereklidir.

Atıf alma oranları, hem bilim insanlarının hem de bilimsel yayın yapan yayıncıların önem verdikleri ko-

nuların başında gelmektedir. Atıf oranlarını etkilediği düşünülen faktörler; cinsiyet, ülkenin gelişmişlik durumu, akademik derece, dergi editör kurulunda yer alan kişilerin fakülte'deki akademik pozisyonları (22), çalışmanın farklı anabilim dallarında ve çoklu yazarlarca yapılması, çalışma bilimsel yazı haline dönüştürülür iken daha uzun başlık/özet/ana metin ve daha fazla kaynak gösterilmesidir (7). Sunduğumuz bu çalışmada, derginin atıf alma oranlarını etkileyen faktörün çalışmanın konusu olduğu belirlenmiştir. Diğer parametrelere ait anlamlı fark bulunamamasının, derginin düşük atıf alma oranlarına sahip olmasından kaynaklanabileceği düşünülmüştür. Derginin atıf almasının değerlendirildiği lojistik regresyon modelinde yayının multidisipliner olması modelde kalmıştır. Bu bağlamda derginin etki faktörünün artırılmasında multidisipliner çalışmalara öncelik verilmesinin etki faktörünü arttıracak kanaatindeyiz. Dergide alan editörü olarak görev yapan bilim insanlarının h-indeksinin yüksek olmasının derginin etki faktörüne olumlu katkı sağladığı (22) bilgisinden yola çıkarak yaptığımız analizde, alan editörü varlığının dergiye gönderilen çalışmaların kapsamına etki gösterdiği belirlenmiştir.

Sonuç olarak, derginin ulusal ve özellikle lokal araştırmacıların ilgi alanında olduğu belirlenmiştir. Uluslararası platformda etki oluşturabilmek için; bilimsel dil olarak kabul gören İngilizcenin daha sık kullanılması, atıf alma potansiyeli yüksek olan ve farklı disiplinlerin bir arada çalıştığı kaliteli çalışmaların yayına kabul edilmesi derginin büyüme atılımını başarıya ulaştırabilecektir.

Kaynaklar

- SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi [Internet]. SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi. [cited 15 April 2019]. Available from: <https://dergipark.org.tr/sduftd>
- Baladi ZH, Umedani LV. Pakistan Journal of Medical Sciences: A bibliometric assessment 2001-2010. *Pak J Med Sci*. 2017;33(3):714-9.
- Arik E. A bibliometric analysis of a national journal: The case of the Turkish Journal of Psychology. *J Sci Res*. 2013; 2: 173-84.
- Belter CW, Kaske NK. Using bibliometrics to demonstrate the value of library journal collections. *Coll Res Libr*. 2016; 77(4): 410-22.
- Hung JI. Trends of e-learning research from 2000 to 2008: Use of text mining and bibliometrics. *Br J Educ Technol*. 2012;43(1): 5-16.
- Wakeling S, Willett P, Creaser C, Fry J, Pinfield S, Spezi V. Open-Access Mega- Journals: a bibliometric profile. *PLoS ONE*. 2016; 11(11): e0165359.
- Falagas ME, Zarkali A, Karageorgopoulos DE, Bardakas V, Mavros MN. The impact of article length on the number of future citations: a bibliometric analysis of general medicine journals. *PLoS ONE*. 2013; 8(2): e49476.
- Thanuskodi S. Journal of Social Sciences: A bibliometric study. *Journal of Social Sciences*. 2010; 24 (2): 77-80.
- SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi [Internet]. SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi/ Arşiv. [cited 15 April 2019]. Available from: <https://dergipark.org.tr/sduftd/archive>
- Coronado RA, Riddle DL, Wurtzel WA, George SZ. Bibliometric analysis of articles published from 1980 to 2009 in *Physical Therapy*, Journal of the American Physical Therapy Association. *Phys Ther*. 2011; 91: 642-55.
- Aguillo IF. Is Google Scholar useful for bibliometrics? A webometric analysis. *Scientometrics*. 2012; 91: 343-51.
- Ullah S, Jan SU, Jan T, Ahmad HN, Jan MY, Rauf MA. Journal of the College of Physicians and Surgeons of Pakistan: Five years bibliometric analysis. *J Coll Physicians Surg Pak*. 2016; 26 (11): 920-3.
- Huggett S. Journal bibliometrics indicators and citation ethics: A discussion of current issues. *Atherosclerosis*. 2013; 230 (2): 275-7.
- Coimbra DR, Dominski FH, Correia CK, Andrade A. Scientific production in Sports Science Journals: bibliometric analysis. *Rev Bras Med Esporte*. 2019; 25 (1): 88-93.
- Şenel E, Demir E. Bibliometric and scientometric analysis of the articles published in the Journal of Religion and Health between 1975 and 2016. *J Relig Health*. 2018; 57: 1473-82.
- Ibrahim M, Jan SU. Bibliometric analysis of the Journal of Pakistan Medical Association form 2009 to 2013. *J Pak Med Assoc*. 2015; 65 (9): 978-83.
- Larivière V, Ni C, Gingras Y, Cronin B, Sugimoto CR. Bibliometrics: Global gender disparities in science. *Nature*. 2013; 504 (7479): 211-3.
- Thanuskodi S. Bibliometric analysis of the Journal Library Philosophy and Practice from 2005-2009. [Internet]. *Library Philosophy and Practice*. 2010. [cited 15 April 2019]. Available from: <https://digitalcommons.unl.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1450&context=libphilprac>
- Velmurugan C. Research trends in Journal of Intellectual Property Rights (JIPR): A bibliometric study. [Internet]. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*. 2013. [cited 15 April 2019]. Available from: <http://digitalcommons.unl.edu/libphilprac/1043>.
- Marx W, Bornmann L. Change of perspective: bibliometrics from the point of view of cited references—a literature overview on approaches to the evaluation of cited references in bibliometrics. *Scientometrics*. 2016; 109: 1397-415.
- Pardo C, Reolid M, Delicado MV, Mallebrera E, Garcia-Meseguer MJ. Nursing research in Spain: bibliometrics of references of research papers in the decade 1985-1994. *J Adv Nurs*. 2001; 35(6): 933-43.
- Kay J, Memon M, de SA D, Simunovic N, Duong A, Karlsson J, et al. The h-Index of editorial board members correlates positively with the impact factor of sports medicine journals. *Orthop J Sports Med*. 2017; 5(3): 1-8. doi: 10.1177/2325967117694024.

